

NOGLE OPLYSNINGER VEDRØRENDE

GRØNLANDS KOMMANDO

SAMT

VEJLEDNING

FOR

FASTE OG VÆRNEPLIGTIGE ORLOGSGASTER M. FL.

TIL TJENESTE UNDER GRØNLANDS KOMMANDO

SÆRLIG VED MARINESTATIONEN

GRØNNEDAL

Indholdsfortegnelse

	<i>Side</i>
Ejerens navn og udstikning til de vigtigste ruller	2
Velkomst	3
Forskellige oplysninger om Grønland i store træk	5
Nogle oplysninger om Grønlands Kommando og Grønland forsvar	7
Vejledning fra tjenstgørende orlogsgaster til de nyankomne	10
Forskellige oplysninger og bestemmelser for tjenesten på Grønland under GLK med særlig henblik på forholdene på Marinestationen Grønne dal	15
Uddrag af bekendtgørelser, udstedt af statsministeriet, gældende for Grønland	24

Ejerens navn og udstikning til de vigtigste ruller.

Dette hæfte tilhører:

Fulde navn:.....

Nr.: .....

Uddrag af skytsedlen:

Post under skytrulle:.....

» » brandrulle:.....

Særlige bestillinger:.....

Liste over udleverede effekter:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Liste over private effekter:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

VELKOMST

Som chef for Grønlands Kommando byder jeg velkommen til alle orlogsgaster samt soldater fra de andre værn, som er udset til at gøre tjeneste under kommandoen, og som skal fortsætte deres militære uddannelse på Grønland.

Der er ingen tvivl om, at mange vil føle det noget vanskeligt at gøre tjeneste så langt fra hjemmet og det vil i mange retninger også komme til at betyde en stor forandring fra livet under mere kendte forhold, men husk så til gengæld, at det kun er de færreste, som kommer til at opleve, hvad De kommer til at stifte bekendtskab med her i dette store, smukke og særprægede danske land, så prøv at tage de ændrede forhold med godt humor.

Befalingsmændenes opgave her er også at hjælpe til at uddanne Dem til ansvarsbevidste mandfolk, således at De i forståelse af forsvarrets art og formål med dygtighed kan opfylde Deres plads indenfor Grønlands Kommando.

For at dette kan opnås, er en af hovedbetingelserne, at der hersker et godt kammeratskab og en god and indenfor Deres egne rækker. Enhver må vide, at netop her er andres liv og velfærd betinget af gensidig støtte og hjælp både i den daglige tjeneste på poster som udkig, skildvagt og i anden tjeneste og ikke mindst i det øjeblik, våbnene skal bruges i kamp. En fare, som truer os alle særlig her, hvor vi er overladt helt til os selv og egne hjælpemidler, er faren for brand, som jo er særlig stor om vinteren i frost, hvor vandet, der skal slukkes med, fryser, så her er et punkt, alle må have deres agtpågivenhed i særlig grad rettet mod.

Der vil blive gjort alt, hvad tjenesten og de særlige, vanskelige betingelser på Grønland tillader, for at skabe sådanne forhold under tjenestetiden, som både kan medvirke til, at alle befinder sig vel, og muliggøre udviklingen af et godt, gensidigt forhold indenfor de kommandomæssige rammer, som den militære uddannelse må anlægge.

Den militære tjeneste har sit eget præg, som tiden og udviklingen har skabt, og meget adskiller sig i væsentlig grad fra de forhold, som

man ellers er vant til at leve og arbejde under. De vil imidlertid sikkert selv senere hen i tjenesten indse, at de militære forskrifter, som i begyndelsen falder noget fremmede, ja endog unaturlige, er nødvendige, for at både den daglige gerning på tjenesteområdet og den samlede militære uddannelse kan gå så gnidningsløst som muligt.

Enkelte af Dem har måske personlige bekymringer og problemer af forskellig slags at kæmpe med, og aftjeningen af værnepligten vil for en del af besætningen muligvis betyde vanskelige økonomiske forhold i hjemmet eller en afbrydelse i Deres uddannelse.

Mange af disse ting kan De få gode råd for ved at henvende Dem til befalingsmændene, der på bedste måde vil forsøge at hjælpe med råd og vejledning.

Tænk på, at den uniform, vi alle bærer, forpligter, optræd derfor altid således, at De ikke bringer uniformen og derigennem alle Deres kammerater, der bærer den samme uniform, i dårligt ry, og de, der kommer i berøring med amerikansk militær på forsvarsområderne, må erindre, at hele nationen ofte bliver bedømt af udlændinge på grundlag af den enkelte danske militærpersons optræden eller udtalelser.

*F. H. Kjølser
kontreadmiral.*

Hovedkvarteret for Grønlands Kommando,
Marinestationen Grønnedal, den 1. november 1954.

FORSKELLIGE OPLYSNINGER OM GRØNLAND I STORE TRÆK

Grønland er jordens største ø. Dens størrelse fra nord til syd i forhold er som fra Danmark til Nordafrika eller ca. 50 gange større end Danmark eller 10 gange så stort som Storbritannien. Grønland er 2,2 millioner km² stort, hvoraf dog 5/6 er dækket af indlandsisen, men med et indbyggertal på kun ca. 25.000 mennesker, heraf er ca. 6-800 danskere fra hjemlandet. Størstedelen af landet er således dækket af den uhyre sammenhængende indlandsis, hvis toppe når op til over 3000 m over havet. Et begreb om denne ismasses størrelse får man, når man hører, at dersom indlandsisen over Grønland smeltede, ville vandstanden i alle have, der udgør ca. 70% af hele vor klode verden over — altså bl. a. også Kattegat og Øresund m. m. — stige ca. 20 fod (d. v. s. 6 a 7 m).

Grønland, som er et bjergland med et subarktisk og arktisk klima, vender, kan man sige, ryggen til Europa, idet størsteparten af befolkningen lever på vestsiden, d. v. s. den mod Canada og USA vendende kyst.

Kap Farvel, som er Grønlands sydligste punkt, ligger på 59⁰41' N.Br., d. v. s. sydligere end Bergen og på samme breddegrad som Oslo, og man må altså fra hjemlige farvande sejle stik vest — og ikke nord på, som mange tror — for at komme rundt Kap Farvel. Til gengæld ligger nordspidsen på 83⁰39' N.Br. eller nærmere Nordpolen end noget andet land på kloden, men mærkværdigt nok er det nordlige Grønland, Pearyland, fri for indlandsis og sne om sommeren. Grønlands østligste punkt på den såkaldte Nordostrunding ligger ca. 2 længdegrader østligere end Islands østligste punkt, mens det vestligste punkt ligger omtrent på samme vestlige længde som Nev York, og Grønland er på sit bredeste sted omtrent lige så stort som distancen fra Danmark til Moskva. Fra Kap Farvel er omtrent lige så langt til København som til New York, nemlig omkring 3000 km eller ca. 1900 sml.

Når Grønland og Norden er blevet forenet, skyldes dette først og fremmest geografiske forhold, idet det nordlige Atlanterhav skabte forbindelsen, men når Grønland er en del af Danmark, er det de historiske årsager, der har været afgørende.

Allerede i vikingetiden omkring år 800 blev både Island og Grønland kendt af nordboerne, og omkring 985 sejlede Erik Thorvalds«, kaldet Erik den Røde, fra Island til Grønland, rundede Kap Farvel og korn til det nuværende Julianehåbdistrikt, hvor han bosatte sig og gav landet navnet Grønland, idet han erklærede med ægte sans for reklame, at det ville lokke folk dertil, hvis landet havde et kønt navn, noget andet er, at mange steder i Sydgrønland virkelig er grønne om sommeren.

Andre nordboere fulgte efter og bosatte sig langs vestkysten, hovedsagelig i to områder, nemlig i „Østerbygden“, som lå omkring det nuværende Julianehåbdistrikt, og i „Vesterbygden“, som grupperede sig omkring Godthåb, hvor talrige fund og ruiner af boliger og kirker endnu vidner om vore fjerne forfædres liv og virke.

Henimod middelalderens slutning, d. v. s. i det 15. århundrede, efter at den sidste forbindelse med Grønland havde fundet sted omkring 1410, er denne nordbobefolknings efterkommere efterhånden uddøde, enten på grund af epidemiske sygdomme blandt mennesker og dyr i forbindelse med misvækst, eller muligvis ved kampe med den nordfra indtrængende eskimobefolkning, der ikke ville lade sig fordrive fra deres fangstpladser ved kysterne og fjordene efterhånden som nordboerne, der oprindeligt levede af landbrug og kvægavl, så sig nødsaget til at opretholde livet ved fiskeri og jagt, bl. a. fordi kvæget ikke har kunnet klare sig.

Ejendommeligt nok er der noget, der tyder på, at de sidste nordboere måske er tyet til det gunstigt beliggende område omkring *Grønnedal* i Arsukfjorden, idet der findes flere ruiner af huse her, bl. a. på selve Marinestationens område, ved lakseelvens udløb, ved Bjørnefjeldets sydlige pynt og Ellersliehavn foruden at der findes ruiner i Taylorshavn, i Ikafjorden samt ved udstedet Arsuk i de to vige lige øst herfor, og flere andre steder. Ialt findes godt en snes nordboruiner Arsukområdet.

Interessant er det også, at der hidtil ingen kirkeruiner eller kirkegårde er fundet her i „Mellebygden“, hvorfor der også er opstillet den teori, at det var her nogle af de første Nordboere bosatte sig allerede i den hedenske tid. På selve *Grønnedal* har Nationalmuseet på Grønlands kommando's forslag i 1954 stedfæstet og afdækket en større nordbogård med ca. 8 mindre udhuse eller folde, der ligger på skråningen under Brattekleve bag det nuværende automobilværksted, og denne er som alle andre ruiner fredet. Det er derfor ikke usandsynligt, at en hidtil savnet kirkeruin muligvis er ødelagt af amerikanske Bulldozers, da *Grønnedal* blev anlagt som marinebase under anden verdenskrig.

Efter at både englænderne og hollænderne uden held havde forsøgt

at kolonisere landet i den følgende tid, tog Christian den Fjerde det afgørende skridt til påny at knytte forbindelsen og udrustede 3 skibe, der i året 1605 genfandt Grønland og gav stødet til landets generhvervelse. Ganske vist gik det langsomt, og det var først gennem præsten Hans Egede og hans hustru Gertrud Rask's idealistiske og udholdende arbejde fra det øjeblik, de i 1721 steg i land ved Håbets ø ved Godthåb og her oprettede først en missionsstation, senere en koloni, at kolonisationen af Vestgrønland rigtig tog fart. De fleste kolonier på vestkysten lige fra Nanortalik i syd til Upernavik i nord blev anlagt i løbet af det 18. århundrede. Thule på den nordlige vestkyst blev dog først anlagt i 1910 af Knud Rasmussen, medens Angmagssalik og Scoresbysund på østkysten anlagdes i henholdsvis 1894 og 1925.

I 1814, da det dansk-norske monarki sprængtes ved freden i Kiel, blev Grønland bevaret for Danmark, hvilket bl. a. medførte, at den internationale domstol i Haag i 1933, efter at forskellige krav fra norsk side var afvist, tildømte Danmark suveræniteten over hele Grønland.

I årene 1823 op til vor tid har en række dristige opdagelsesrejsende berejst og kortlagt landet, først flere danske søofficerer, senere andre, både danske og udlændinge, hvoraf de mest kendte er amerikaneren Peary, nordmanden Nansen og danskerne Holm, Garde og Knud Rasmussen. I vor tid fortsættes kortlægningen både til søs og lands med de mest moderne midler, såvel fra søværnets opmålingsskibe, som fra flyvevåbnets luftfartøjer og fra Geodætisk Institut.

Hvad Grønlands civile administration angår, skal her kun nævnes, at civiladministrationens hovedsæde befinder sig i Godthåb, hvor landshøvdingen bor. Han er underlagt grønlandsdepartementet i København, som igen sorterer under statsministeriet, hvorunder Den kgl. grønlandske Handel, der bl. a. leder handelen og skibsfarten, også henhører.

Grønland udgør nu ifølge grundloven af 5. juni 1953 en del af Danmarks Rige, og den grønlandske befolkning er repræsenteret i Danmarks folketing med 2 medlemmer, medens Vest- og Sydgrønlands indre anliggender ordnes af et på parlamentarisk vis valgt landsråd, der mødes en gang om året i Godthåb.

NOGLE OPLYSNINGER OM GRØNLANDS KOMMANDO OG GRØNLANDS FORSVAR

Grønlands Kommando blev oprettet den 1. august 1951, ifølge forsvarsministeriets bestemmelse, og daværende kommandør, senere kontreadmiral F.H. Kjølsten blev udnævnt til den første chef for GLK, som Grønlands kommando heder i forkortelse, samt tillige chef for

Grønlands Marinedistrikt (GLM), og i begyndelsen af september 1951 ankom chefen for GLK med sin stabschef og adjutant til marinestationen Grønnedal, som bestemtes til hovedkvarter for Kommandoen.

Samtidig blev Grønlandske Marinekommando, der tidligere var i Godthåb og som var oprettet 1946 og væsentlig havde rent maritime opgaver, d. v. s. fiskeriinspektion, opmåling, afmærkning og overvågen af søterritoriet m. m., ophævet som selvstændig kommando og underlagt GLK som Grønlands Marinedistrikt (GLM). GLK's kommandoområde omfatter hele Grønlands territorium både til søs, til lands og i luften og kan derfor have styrker underlagt, der omfatter alle 3 værn indenfor det danske forsvar.

En af grundene til oprettelsen af Grønlands Kommando var, at den danske regering den 27/4 1951 i København afsluttede en overenskomst med Amerikas Forenede Stater om forsvaret af Grønland, idet begge lande gik ind på visse gensidige forpligtelser i henhold til Den Nordatlantiske Traktat. Denne sidste, som Danmark underskrev Washington den 4. april 1949 sammen med 11 andre stater, har til formål gennem et gensidigt virkende sikkerhedssystem at bevare freden og forebygge en altødelæggende tredje verdenskrig.

Grønlandsoverenskomsten af 27/4 1951 fastslår for det første Danmarks suverænitét over hele Grønland, endvidere at der på de forsvarsområder indenfor Grønland, som blev oprettet under krigen af amerikanerne, skal vaje begge landes nationalflag og ikke som hidtil kun det amerikanske, og desuden at den øverstkommanderende på Grønland, d. v. s. CHGLK, kan knytte danske forbindelsesofficerer til de forsvarsområder på Grønland, hvor amerikanerne har kommandoen. Endvidere overgik den af USA under krigen anlagte marinebase *Grønnedal* til Danmark som en ren *dansk marinestation*, hvorover kun Dannebrog skal vaje, og endelig fastsloges det, at den tidligere traktat med USA om Grønlands forsvar, som blev undertegnet i Washington den 9. april 1941 af vor derværende ambassadør Kauffmann, ophørte at være i kraft, en traktat som under krigen, da Tyskland havde okkuperet Danmark, sikrede os Grønland på et tidspunkt, hvor vi intet dansk forsvar havde her.

Som følge af dette blev *Grønnedal* altså rent dansk, og det danske orlogsflag hejstes første gang over marinestationen d. 10. august 1951 med orlogskaptajn K. A. Edvars som første chef.

Selve marinestationen, der desuden er hovedkvarter for Grønlands Kommando, har en udmærket havn, som selv store skibe kan anløbe, og den består af ca. 75 forskellige huse og bygninger samt store tankanlæg, den har en vejlængde på 4,2 km, og afstanden fra stationens

nordligste område til det sydligste er omtrent lige så lang som strækningen fra batteriet Sixtus til værftsbroen hjemme på Holmen.

Den 15. august 1952 udnævntes chefen for Grønlands Kommando desuden til „Island Commander Greenland“ under den Nordatlantiske Traktats Organisation (NATO), og underlagt den øverstkommanderende for de allierede NATO-styrker i Atlanterhavsområdet (SACLANT), der skal sikre hele det atlantiske ocean og dermed forbindelsen imellem Europa og den vestlige halvkugle i krigstilfælde. Denne øverstkommanderende, som er en amerikansk admiral med hovedkvarter i Norfolk V. A. U.S.A., er også i fredstid chef for USA's Atlantic Fleet og i krig for det vestlige Atlanterhav. (CINWESTLANT).

Det er Grønlands Kommando's opgave indenfor NATO i krig at forsvare Grønland og i fredstid at planlægge dette forsvar i samarbejde med vore allierede. På denne måde er Grønland altså nu ikke alene forsvaret af Danmark og USA i forening, men har desuden alle atlantpagtens styrker med alt, hvad dette indebærer, bag sig. Danmark udøver sin del af det nationale forsvar gennem en dansk øverstkommanderende over hele det grønlandske territorium, nemlig chefen for Grønlands Kommando (CHGLK), der under sin kommando foruden sin stab har marinestationen Grønnedal og forskellige skibe og fartøjer fra det danske søværn, der skal bevogte søterritoriet, foretage hjælpeaktioner, udføre fiskeriinspektion og opmåling m. v. samt så vidt muligt sikre forbindelserne til søs m. m. CHGLK har desuden kommandoen over een eller flere luftgrupper fra det danske flyvevåben, der indtil videre af praktiske grunde er stationeret på et af de under amerikansk kommando værende forsvarsområder. Luftfartøjernes opgaver i luften er nærlig de samme som for skibene til søs, endvidere er der personel fra flyvevåbnet til forskellige andre formål f. eks. som nogle af forbindelsesofficererne på forsvarsområderne, og disse har danske orlogsgaster til assistance med flaghonnør, kontorarbejde samt vejrtjenesten på Grønnedal m. v. Endelig har GLK også under sig mindre styrker fra den danske hær, der bl. a. udfører rekognosceringsopgaver på Øst-grønlands udstrakte kystområder.

Størrelsen af disse *nationale* danske styrker fastsættes nærmere af forsvarsministeriet og værnscheferne afhængig af forholdene og årstiderne, medens de andre allierede styrker, der er bestemt til Grønlands forsvar, bestemmes af NATO eller USA.

Hvis nogen skulle spørge om grundene til, at Grønland overhovedet skal forsvares, og hvorfra den store militær-politiske interesse, der efterhånden har rejst sig omkring Grønland, kommer, så er svaret herpå,

at bortset fra, at vi som danske har en selvfølgelig pligt til at forsvare Grønland mod angreb udefra, fordi Grønland er dansk og udgør en del af Danmark, så er grunden til, at Grønland netop i flyvningens tidsalder er trådt ud fra sin hidtil så beskedne og tilbagetrukne tilværelse, den, at Grønland luftstrategisk set behersker det meste af den nordøstlige flanke af det vestlige kontinent bestående først og fremmest af Amerikas Forenede Stater og Canada. Ved at se på en globus kan enhver overbevise sig om, at et meget stort antal af storcirklerne — d. v. s. den korteste vej fra et punkt på jordkuglen til et andet — fra Sovjet-Rusland til Amerika's mest vitale egne, d. v. s. de industrielle østlige stater indenfor USA samt Amerika's største by, Nev York, og hovedstaden Washington D. C., foruden andre store og vigtige byer i Middle-West, netop går over Grønland, og dette er en af hovedgrundene til, at det har den største militære betydning at beherske Grønlands territorium og dets nærmeste områder til søs og i luften.

Når man desuden betænker, at ca. 80% af verdens industri er anbragt imellem den 35° og den 50° nordlige breddeparallel, er det uden tvivl rigtigt, når en bekendt amerikansk general efter den anden verdenskrig udtalte, at i en eventuel tredie verdenskrig vil det blive Nordpolen og områderne deromkring, der vil blive det egentlige strategiske hovedområde.

VEJLEDNING FRA TJENSTGØRENDE ORLOGSGASTER TIL DE NYANKOMNE

Vi byder jer hermed velkommen til Grønland. For at hjælpe med at udnytte fritiden her på bedste måde, vil vi „gamle“ hermed give nogle praktiske råd:

Det vigtigste er, at du opfører dig som en god kammerat og tager besværlighederne med godt humør samt passer din tjeneste, så godt det er muligt, så klarer du dig bedst i det lange løb. Der er et gammelt ord, som siger, at „lediggang er roden til alt ondt“, anvend derfor din fritid, så du virkelig får noget ud af den. Dette kan gøres på forskellige måder, som vi nu skal nævne:

Der findes på marinestationen et bibliotek, hvor du kan låne såvel skønlitteratur som faglitteratur. Dette bibliotek udlånes fra „Søfartens bibliotek“, ligesom marinestationen ejer en ret stor bogsamling, navnlig af oplysende og fagmæssig karakter. Er der særlige bøger, du ønsker, kan du få dem ved henvendelse til bibliotekaren, for såvidt de findes i biblioteket. Gennem læsning kan du nå langt. Find et emne, som

du i særlig grad er interesseret i, og lån så de bøger, der omhandler dette.

Der er nok at tage fat på: sprog — teknik — jura — og mange andre ting, men det er tilrådeligt først at lægge et program for dine studier.

Studiekredse:

Hvis du har et par kammerater, som har samme interesse som du selv, så start en studiekreds og kast jer over emner af fælles interesse. Det er altid lettere at få sat tankerne i sving, når man er flere om det. Marinestationens velfærds-befalingsmand ligger i den forbindelse inde med en del materiale til støtte for studiekredse i samfundskundskab. Ønskes der andet materiale (bøger o. l.), vil han hjælpe med evt. anskaffelse. Er du gået i gang med det, så fortsæt, holder du op, ødelægger du det måske også for dine kammerater.

Sløjd og husflid:

Er du lidt fiks på fingrene, kan du få tiden til at gå på en fornøjelig måde. Du kan f. eks. arbejde i ben, træ eller pap eller indbinde bøger. Materialerne kan du, såfremt det ikke drejer sig om store og kostbare ting, få gratis hos oversergenten (skibbygger), han vil også være dig behjælpelig i brugen af hobby-værkstedets værktøj.

Idræt:

Har du nogensinde truffet en mand, som kan lade være med at sparke til en bold, som kommer trillende imod ham?

Sikkert ikke, og du kan heller ikke selv lade være.

Marinestationen disponerer over fodbolde, håndbolde m. v. Du kan spille badminton, og skulle der være een, som hellere vil bokse, så kan dette også lade sig gøre, der er masser af boksehandsker og til træningsbrug en stor boksebold.

Der findes ikke hjemme mange muligheder for at drive vintersport — her har du chancen, hvis du er her i vintersæsonen og særligt i de tidlige forårsmåneder, hvor solen står højt, er der lejlighed til udmærket skisport lige i nærheden af marinestationen.

Du får i vinterperioden udleveret et par ski, og man er stærkt interesseret i, at du lærer at stå på ski.

Sang og musik.

Er du særlig sang- og musikinteresseret, således at radio- og gramofonmusik ikke tilfredsstiller dig, så syng og spil selv.

Sammen med nogle kammerater kan du starte et orkester eller et sangkor, fritidsudvalget er taknemlig for et sådant initiativ, det kan bl. a. støtte ved små festarrangementer, revuer eller lignende, men det skal organiseres godt fra begyndelsen, og kan du selv komme med ideerne, så skal du nok få kammeraterne med.

Marinestationen råder over en del musikinstrumenter, som kan udlånes til musikkyndige blandt besætningen; men med udlånet følger pligt til at indgå i marinestationens orkester og deltage i dettes øvelser.

Radio og grammofon.

Selv om lytteforholdene sædvanligvis er dårligere end hjemme, er der dog muligheder. Nedennævnte skema giver en oversigt over de stationer, du kan få mest glæde af at aflytte:

Alle tider er vestgrønlandsk tid.

Grønland:

Godthåb: Kortbølge: 32,5 m; mellembølge: 473,9 m.

Sendetid: Hverdage 1200-1300 og 1800-2200 (lørdag til kl. 2300).

Søndage 0900-1000, 1200-1300 og 1930-2300.

Program: Forskelligt. — Dansk presse hverdage kl. 1900. Anm.:

I sommerhalvåret forkortes sendetiden noget.

Frederikshåb: Kortbølge: 94,5 m.

Program: Retransmission af pressen fra Godthåb. (kun hverdage kl. 1830).

Narssarssuak airbase: Mellembølge: 333,3 m.

Sendetid: Hver dag 0630-2400 (lørdag til kl. 0100).

Program: Forskelligt.

Julianehåb: Kortbølge: 103,6 m; Langbølge 1111,1 m.

Program: Udsender Godthåbs nøgleavis på phone kl. 1800.

Danmark:

Der udsendes for tiden forskellige kortbølgetransmissioner som forsøg på vekslende tider og bølger.

Island:

Reykjavik: Langbølge: Ca. 1700 meter.

Lørdag og søndag musikudsendelse fra 20,00 til 22,00.

I orlogshjemmet er der indrettet et lille radiostudie til internt brug. Herfra gives der hver aften kl. 1930 presse og lokalt nyhedsstof kun beregnet til Grønnedal. Efter pressen tirsdag, fredag og søndag er der forskellige underholdningsprogrammer, musik, foredrag og lign., hvor også du kan medvirke, enten med eget program, såfremt du har

evner, eller som tekniker og speaker. I så fald skal du blot melde dig til fritidsudvalget eller programudvalget.

Terrainture.

Under din tjeneste her har du chancen for at blive et „friluftsmenneske“, men det er absolut nødvendigt og derfor beordret, at alle, som skal på terrainture i Grønland, forinden har fået undervisning i orientering, orienteringsmidler samt den særlige teknik, som her i Grønland er nødvendig for uden at udsætte sig for unødigt fare at færdes i terrainet. Denne uddannelse vil du få snarest muligt efter din ankomst til Grønland, men lad det være sagt her: undlad at „tage chancen“ eller udsætte dig for unødigt risiko; *du rammer først og fremmest dig selv*, foruden at du sætter de menneskers liv i fare, som i givet fald skal ud og hjælpe dig.

Af sikkerhedsmæssige grunde er det beordret, at mindst 2 *mand* følges ad på ture, samt at der i marinestationens udflugtsbog opgives deltagernes navne, afgangsklokkeslettet, turens omtrentlige mål og rute samt forventet tid for tilbagekomst til marinestationen. Forinden afgang skal næstkommanderende eller vagtchefen godkende turen.

Bestigning af det 4500 fod høje KUNGNAIT fjeld er af sikkerhedsmæssige grunde kun tilladt for erfarne bjergbestigere eller under ledsagelse af lokalkendte, begge godkendt af marinestationen.

Pas nøje på at overholde tidspunktet for tilbagekomsten. — Der vil, såfremt et hold ikke er vendt hjem til tiden, blive sat et stort eftersøgningsapparat i gang.

Husk, at det er strengt forbudt at ødelægge varder eller fjerne vejvisertavler, afmærkningsstokke samt landmålerstave, der er anbragt i terrain'et eller på fjedtoppe. De er der for at vejlede i tåge og usigtbart vejr, og fjernes de af tankeløshed, kan du pådrage dig et tungt ansvar.

Ejendomsretten til jagthytter og rævefælder i terrain'et samt laksegarn etc. skal respekteres.

Enhver anvendelse af skydevåben på land indenfor stationsområdet er forbudt, uden efter særlig ordre. Ved stationsområdet skal forstås området, som er begrænset af en radius på ca. 1 kilometer regnet fra flagbatteriet „Sextus“ flagmast og som ligger indenfor de opsatte grænseskilte, mod nord ved fyrpynten, mod øst ved broen over Bryggerens elv og mod syd i Løjtnantens dal; udenfor området må der aldrig skydes imod stationen eller anden bebyggelse. Projektilerne rækker meget længere end du tror og kan ændre retning, hvis sten, klipper eller lign. træffes. Lad være med at skyde til måls efter skilte eller opslagstavler, selvom de er anbragt udenfor stationen, en skønne dag

vil du måske savne ikke at kunne læse vejledningen, og det koster penge og ulejlighed at opsætte nye.

Lad være at skyde til måls efter tomme flasker i terrainet, thi skårene herfra er farlige og kan ødelægge fodtøj og især gummistøvler, særlig når skårene er dækket af sne.

Det er ligeledes forbudt at beskadige eller ødelægge de i omegnen værende nordboruiner, uanset om de er mærket med Nationalmuseets fredningssten „FM” (fredet mindesmærke) eller ikke. Skulle du på dine ture finde nordboruiner er det også forbudt på eget initiativ at begynde at grave i dem. Meld snarest fundet til dine foresatte og medvirk derved til at øge kendskabet til vore forfædres levevis i Grønland.

Marinestationens to week-endhytter, henholdsvis i Laksebunden og på Fladlandet, kan benyttes efter chefen for marinestationens bestemmelse til længere ophold. Du har pligt til, at hensyn til efterfølgere, at forlade en hytte i ryddelig og rengjort stand. Såfremt denne simple grundregel ikke overholdes, fortaber du din ret til at benytte nogen af hytterne.

Fiske- og udflugtsture med fartøj.

Arsukfjorden er i sommerhalvåret myldrende fuld af dejlige fisk, og du hjælper os alle med at skaffe fersk proviant, når du fisker i fritiden, og så kan du tilmed få betaling for den i fritiden fangede fisk af stationen. Ved marinestationen forefindes nogle fartøjer som chefen for marinestationen har stillet til rådighed til fiske- og udflugtsture; men det er nødvendigt, at fartøjsførerne er søkyndige, samt at der i motorbådene medfølger en af stationen godkendt motorpasser. Sejlads med et hvilket som helst fartøj eller sejlfartøj er, selv om dette er i privat eje, kun tilladt efter at marinestationen i forvejen har godkendt førerens sømandsmæssige færdighed. Der skal desuden altid være mindst 2 mand i en jolle af sikkerhedshensyn, og ethvert fartøj skal altid være forsynet med redningsmidler til alle ombord. På længere ture, det vil sige ture udenfor synsvidde af marinestationen, skal der medfølge en befalingsmand. Alle ture skal indføres i udflugtsbogen og godkendes af næstkommanderende eller vagtchefen.

Marinestationen disponerer over et antal kastestænger og andet fiskegrej, som kan udlånes til interesserede, og i kantinen forhandles normalt tilbehør til lystfiskergrej.

På fridage og når vejret er godt, vil der blive arrangeret fællesudflugter til „Isblinken”, udstedet Arsuk og andre interessante steder, så at de flest mulige kan få lejlighed til at se lidt af det rigtige Grønland udenfor Grønnedal. Lejlighedsvis kan der gives tilladelse til at medfølge på kortere flyveture over Grønnedalsområdet.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at en del værnepligtige orlogsgaster som belønning for god tjeneste har haft lejlighed til at komme med kuttere og luftfartøjer bl. a. til den amerikanske luftbase Narssarsuaq, medens andre har chancen for at forrette tjeneste hos GLK's danske forbindelsesofficerer ved et forsvarsområde under amerikansk kommando. Du har også chancen for at få sådan en tur, men det er en absolut betingelse, at din tjeneste og opførsel ved marinestationen er fuldt ud tilfredsstillende.

Til slut nogle praktiske bemærkninger vedr. besøg i Ivigtut og i Arsuk. Kryolitbruddet Ivigtut er ingen grønlandsk koloni, men bruddet skal nærmest betragtes som et privat fabriksområde, der selv ønsker at kontrollere besøget, derfor kan du ikke komme til Ivigtut, når du selv ønsker det, også fordi der forekommer sprængninger, som kan være risikable. Der skal foreligge en skriftlig invitation fra een eller flere af de der ansatte og tilladelse fra vagtchefen her, før du må besøge nogen i Ivigtut.

I Arsuk, som er et grønlandsk udsted, er besøg kun tilladt i tidsrummet fra kl. 08,00 til kl. 24,00, og hertil kan du komme efter marine-distriktets eller marinestationens tilladelse med et af dets fartøjer, og her må du tage ethvert skyldigt hensyn til den grønlandske befolkning og rette dig efter de bestemmelser, den stedlige kommunale myndighed fastsætter.

FORSKELLIGE OPLYSNINGER OG BESTEMMELSER FOR TJENESTEN PÅ GRØNLAND UNDER GLK

med særlig henblik på forholdene på marinestationen Grønnedal.

Hvis De er i tvivl om, hvorledes De skal forholde Dem, henvend Dem da til Deres foresatte og få besked.

Hilsepligt og almindelig høflighed.

Enhver har hilsepligt overfor alle sine foresatte og overmænd. Dette gælder ikke alene admiralen, der er chef for Grønlands kommando, stabschefen, souschefen for GLM, samt chefen for marinestationen og de officerer, der er knyttet til Grønlands kommando's stab, men alle foresatte samt fremmede officerer, der er på besøg, eller hvis skibe ligger i havnen.

Den militære hilsen svarer ganske til hilsenen, som den bruges overalt, og som De kender fra det civile liv. Den er et udtryk for sammenhold og almindelig høflighed, og høflighed gør altid et godt indtryk. Vær derfor hellere for høflig end det modsatte, og husk når De hilser, aflæg da en korrekt hilsen.

Der hilses ved første møde hver dag og ved afgivelsen af en melding til en befalingsmand.

På forsvarsområderne følges ovenstående bestemmelser i så høj grad dette er muligt og i overensstemmelse med de amerikanske regler.

Vær også høflig og vis hensyn i Deres daglige omgang med Deres kammerater, og hold orden på Deres banjer, i fritidsbarakken, i opholdsstuer og i mandskabsklubben. Vær ikke støjende under skafning, og husk, at den mand, som „glemmer“ at tage huen af under skafning, stempler sig selv.

I nærheden af flagets hejsning eller nedhaling indtages retstilling, ligesom der gøres front mod flaget og huen aftages, så længe flagceremoniellet varer.

Anmodninger om frihed m. m.

Korporaler, konstabler, mather og menige retter anmodninger om vagtbytninger, ekstrafrihed og lign. til stationsmesteren ved at indføre anmodningerne i anmodningsbogen. Frigængere, maskinbesætning og lign. lader bogen observere af deres respektive befalingsmænd, hvorefter bogen med stationsmesterens påtegning forelægges næstkommanderende ved marinestationen.

Renlighed.

Personlig hygiejne er af største vigtighed, og særlig hvor der er samlet mange mennesker på et begrænset område.

Sørg derfor for at holde Dem ren. Brug tandbørste 2 gange daglig, og sørg for at skifte undertøj mindst 1 gang om ugen, samt tag bad så ofte dette er muligt.

Vasketøj.

Der er aflevering af vasketøj een gang om ugen. Sørg for, at tøjet er rigtigt mærket, før det afleveres til vask.

I sygdomstilfælde.

Gå til lægen, hvis De føler Dem syg. Lægens konsultationstid står på timeskemaet. Hvis lægen ikke er at træffe, meld Dem da til vagtchefen. Hvis De lider af en smitsom sygdom, skal De snarest gå til lægen.

Beklædning.

En værnepligtig er økonomisk ansvarlig for sine udleverede uniformer og anden personlig udrustning. Det er ikke tilladt at sælge eller

bytte de udleverede effekter. Vær omhyggelig med Deres tøj og reparer det, før skaderne bliver for store og der kan blive tale om erstatning, og husk, at det er ikke alene paradeuniformen, der skal være velholdt, også det daglige tøj.

Uanset hvad påklædning, der er beordret for dagen, skal denne altid være ordentlig og reglementeret, og i sommerhalvåret bæres hvidt hue-overtræk.

Inventar.

Enhver er økonomisk ansvarlig for den til personligt brug udleverede udrustning, f. eks. stålhelm, gasmaske, livbælte med skulderrem samt køretøj m. m. Udlånet af alt inventar er noteret i en inventarbog, eller der er afkrævet særskilt kvittering for lånet, og der vil med regelmæssige mellemrum blive foretaget mønstring af dette inventar. Indfør derfor snarest efter modtagelsen på siden forrest i dette hæfte, hvad der er modtaget, og tilføj f. eks. gasmaskens nummer og eventuelle andre oplysninger, der for låntageren kan tjene til dokumentation af ejendomsretten.

Mærkning af udlånt inventar må kun udføres

EFTER SÆRLIG ORDRE.

Til fælles brug forefindes forskelligt andet inventar, f. eks. talerkener, kopper og iøvrigt service m. m. Med hensyn til sådant inventar er den enkelte ifølge sagens natur ikke direkte økonomisk ansvarlig, men konstaterede misbrug eller udvist ligegyldighed vil naturligvis blive påtalt og den enkelte eventuelt draget til ansvar.

Vis iøvrigt hensyn og omhu ved behandlingen af marinestationens inventar og gods — herunder møbler og lign. — og tænk over, at ødelæggelser og ødselhed medfører unødvendige udgifter for staten, d. v. s. for *os alle*, rent bortset fra, at inventaret eller godset på grund af forholdene her er vanskeligt at erstatte eller reparere.

Værktøj.

Alt værktøj, skovle, hakker og andet materiel, som har været i brug til forefaldende arbejder, skal ved arbejdets afslutning afleveres på de normale opbevaringssteder.

Orden.

Undlad at smide kassable ting, f. eks. tomme flasker, papir og tobaksdåser m. m., på veje og pladser, men benyt de opstillede spande til affald og papir. Det vil kun medføre ekstraarbejde for Dem selv og Deres kammerater, når der senere bliver givet ordre til at klare op.

Opslag, der forbyder tobaksrygning, adgang til eller passage af forskellige områder osv., *skal* respekteres.

Folk og Værn.

Forsvarets velfærdstjeneste, eller som det daglig benævnes, „Folk og Værn“, er en institution, der bl. a. er oprettet med henblik på løsning af de opgaver indenfor værnepligtstiden, der ikke direkte berører den militære uddannelse.

Bestræbelserne indenfor denne institution går ud på at hjælpe til at beskæftige besætningen i fritiden på en måde, der kan komme den selv og samfundet til gode, samt at give underholdning og fornøjelser m. v., der er i overensstemmelse med en moderne og sund ungdoms behov.

En befalingsmand er af chefen for marinestationen udsat til at være velfærdsbefalingsmand.

Fritidsbeskæftigelsen på marinestationen omfatter hovedsagelig undervisning af forskellig art, bl. a. sprogundervisning, særlig engelsk, navigationsundervisning, normalt pensum til kystskipperprøven, evt. til sætteskipperprøven, sløjdundervisning, undervisning i maskinlære og regneundervisning m. m.

Underholdningen består normalt af filmforevisninger og afholdelse af foredrag i det omfang, omstændighederne tillader. Desuden har der altid været interesse for at arrangere revy med optræden af amatørskuespillere og -musikere.

Det er vigtigt, at de kræfter blandt besætningen, som har lyst og evner til at deltage i sådanne arrangementer, hurtigt bliver fundet og udnyttet til fælles gavn og glæde.

De af mandskabet, som kan spille på et eller andet musikinstrument, bør være med til at danne orkester eller musikklub til fornøjelse for sig selv og andre.

For at få løst disse opgaver, kræves først og fremmest et kraftigt initiativ fra de værnepligtige selv. I dette øjemed er „fritidsudvalget“ nedsat.

Fritidsudvalget.

Fritidsudvalget vælges af mandskabet, og udvalget udpeger selv en formand. Det er meningen, at dette udvalg skal arbejde selvstændigt og ud fra eget initiativ, men det skal i alle tilfælde, hvor der ønskes økonomisk eller anden bistand, henvende sig til marinestationens „velfærdsbefalingsmand“, der danner bindeleddet mellem marinestationen og „Folk og Værn“, fører tilsyn med det af „Folk og Værn“ udlånte inventar m. m. og iøvrigt til stadighed holdes underrettet om og

følger udvalgets planer og arbejde, samt yder dette bistand og vejledning.

Der er mangfoldige opgaver, der kan tages op af fritidsudvalget. Som eksempler kan nævnes: Undervisning, foredrag, anskaffelser til bibliotek eller sport, underholdning, fartøjsudflugter, week-endhytternes benyttelse, motorbåden „Drogden"s benyttelse, mandskabsklubben osv.

For at gøre dette arbejde så frugtbringende som muligt afholdes periodiske møder med chefen for marinestationen, næstkommanderende og velfærds-befalingsmanden, og ved disse møder behandles fremkomne forslag.

For at dette arbejde kan trives, er det nødvendigt, at besætningen yder et bidrag selv, og man kan gøre sin indsats på mange punkter. Det er ikke fritidsudvalget alene, der skal have umagen ved en underholdning eller fest, som hele mandskabet nyder godt af. *Enhver* må hjælpe til for at bidrage til en vellykket aften, ikke mindst ved at undlade at kritisere, hvis man ikke kan arrangere det bedre selv. Marinestationen og fritidsudvalget er meget lydhør for ideer, og enhver har lov til at rette forslag til forbedringer samt indgive ideer til arrangementer.

Ved start af fritidsundervisningen må man vise vilje til at gennemføre det, man er begyndt på. Ved et stort frafald opnår man ikke alene at ødelægge resten af undervisningen for kammeraterne, men også et unødigt spild af pengemidler ved udgifterne til lærere og materiel.

En særlig vigtig ting er *behandlingen af inventaret i læsestuen og i samlingsstuerne* m. m. En meget stor del af tjenestetiden er man henvist til at tilbringe i en samlingsstue. Det ville derfor sikkert være utilfredsstillende for de fleste, om ikke disse stuer frembød så megen hygge og behagelighed som muligt. Sørg derfor for at behandle inventaret nænsomt. Lad være med at kaste aske og cigaretstumper på dørken og opfør Dem kort sagt, som man gør i et ordentligt hjem.

I læsestuen og i samlingsstuerne bør der herske en god tone, og man skal være velsoigneret. Man bør uhindret af hinanden kunne beskæftige sig med læsning, underholdsspil, brevskrivning osv.

Mandskabsklubben.

Såvidt vides, er mandskabsklubben på marinestationen den første af sin art indenfor de danske værn. Den drives af som regel 2 værnepligtige i snævert samarbejde med fritidsudvalget og holdes åben hver aften, undtagen de aftener, hvor der er filmforevisning i orlogshjemmet. I mandskabsklubben sælges forskellige drikke, desserter og wienerbrød, og 1 gang ugentligt sælges af mandskabsklubbens egen behold-

ning øl og lign. efter chefen for marinestationen nærmere bestemmelser efter et særligt bonsystem. Priserne er fastsat således, at mandskabsklubben bærer sig selv — der er således intet overskud, men det er betjeningen tilladt som vederlag at beregne sig højst 10% af udsalgsprisen.

Det er *strengt nødvendigt*, at besætningen *selv* fører kontrol med udskænkningen, og betjeningen og fritidsudvalget i forening må kontrollere, at bonsystemet overholdes, og at skik og orden iøvrigt følges. Overtrædelser medfører straks lukning af mandskabsklubben for kortere eller længere periode eller forbud mod udskænkning af øl m. m.

Kørselstjenesten.

Kun personel, der er i besiddelse af gyldigt førerbevis, må føre marinestationens motorkøretøjer. Kørsel må kun udføres efter ordre eller tilladelse.

Personel, der ikke er i besiddelse af førerbevis, kan efter stationschefens bestemmelse aflægge prøve og få udstedt et særligt militært førerbevis, som *kun* gælder for danske militære køretøjer i *Grønland*. Ved afgang fra marinestationen afleveres dette førerbevis.

Enhver, der uberettiget fører et motorkøretøj og under kørslen forårsager skader, er personlig ansvarlig for den opståede skade.

Overtrædelse af de for kørselstjenesten givne bestemmelser, bl. a. overtrædelse af hastighedsbestemmelserne, medfører strafansvar, herunder evt. bødestraf.

Salg af spiritus m. v.

Det indskærpes, at salg af spiritus, øl og vin fra orlogsskibe fra marinestationen eller dennes fartøjer til de grønlandske koloniers indbyggere — danske som grønlandske — er strengt forbudt.

Sådanne drikkevarer må ej heller ydes som vederlag for udført arbejde eller varer, ej heller som gave, medmindre det sker under en form af udskænkning til fortæring på stedet.

Opmærksomheden henledes på søværnskommandoens understregning af forbud mod hjemtagning eller hjemsendelse af *toldpligtige varer*, samt på Grønlands styrelses indskærpelse gennem bekendtgørelsen af 1. april 1948 af forbud mod ekstraordinært opkøb af butiksvarer med hjemsendelse eller hjemtagelse for øje, hvad enten dette gøres af vedkommende selv eller gennem kammerater i søværnets skibe.

Tobaksrygning.

Tobaksrygning er af hensyn til brandfaren strengt forbudt i Grønne dal på følgende steder og under følgende omstændigheder:

I nærheden af tankanlæg.

I nærheden af olietromler eller tanke, der forsyner ovne eller andre varmekedler med olie.

For personel, der er beskæftiget med påfyldning af brændstof på motordrevne fartøjer og køretøjer.

I køretøjer, der transporterer brændbare vædske.

For personel i garageanlæg, der har med benzinmotorer at gøre.

Indenfor en afstand af 50 m fra ethvert magasin og luftfartøj.

På havneanlægget eller i nærheden heraf.

I enhver varelagerbygning eller bygning, der anvendes som sådan.

I orlogshjemmet under filmforevisning.

I sovesalene mellem køjetid og alm. udpurring.

Der nul ikke ryges i køjerne.

Under gudstjeneste, når gudstjenestestanderen er hejst.

Valutabestemmelser,

Det er forbudt at udføre dansk og grønlandsk valuta, således at indkøb i besøgende fremmede orlogsskibes kantiner ikke er tilladt uden særlig tilladelse for hver gang.

Vedr. fotografiapparater og fotografering.

Det er tilladt personel, der gør tjeneste ved marinestationen, at være i besiddelse af private fotografiapparater og at fotograferer med følgende *indskrænkninger*:

- a. samtlige radioanlæg,
- b. enhver art af udrustning, som er klassificeret med betegnelsen „til tjenestebrug" eller højere klassificering,
- c. kanonplacemeter, våben og lign.
- d. fotografering af det samlede stationsområde eller dele deraf på sådan måde, at det har karakter af luftfoto (f. eks. fra fjeldtop) eller giver oplysning om anlæggenes indbyrdes placering.

Opmærksomheden henledes på Kundg. f. forsvaret B 40-1952: Lov nr. 255 af 7. juni 1952 om ændringer i og tilføjelser til borgerlig straffelov af 15. april 1930, fjr. lovbekendtgørelse nr. 215 af 24. juni 1939, 12. kapitel, § 110 a, der bestemmer følgende:

„Med bøde, hæfte eller under skærpede omstændigheder med fængsel indtil 3 år straffes den, som forsætligt eller uagtsomt uden behørig tilladelse

beskriver, fotograferer eller på anden måde afbilder danske ikke almentilgængelige militære forsvarsanlæg, depoter, enhe-

der, våben, materiel el. lign., eller som mangfoldiggør eller offentliggør sådanne beskrivelser eller afbildninger."

Alt personel, som midlertidig gør tjeneste ved marinestationen, men ikke er underlagt marinestationen som sådan, er også underkastet ovennævnte bestemmelser.

Det er forbudt personer, der ikke er ansat i den danske stats tjeneste, og som ikke er dansk statsborger, at fotografere på marinestationen, medmindre chefen for marinestationens tilladelse foreligger skriftligt.

Bortset fra ovennævnte forbud og indskrænkninger, der er udstedt af sikkerhedshensyn, er amatørfotografering tilladt for GLK's personel.

Bestemmelser af hensyn til sikkerhedstjeneste.

Det pålægges alt personel til tjeneste under Grønlands Kommando *omgående* at indberette enhver *observation af* ukendte luftfartøjer, fjernstyrede objekter, fortætningsstriber hidrørende fra luftfartøjer i stor højde, undervandsbåde eller uidentificerede overfladefartøj til nærmeste foresatte.

Det indskærpes, at militærpersoners *tavshedspligt* og diskretionspligt overholdes.

Opmærksomheden henledes på, at det er forbudt at drøfte *tjenstlige forhold* med uvedkommende, samt at sådanne drøftelser mellem militært personel indbyrdes, når det kan befrygtes, at *uvedkommende* herved kan komme i besiddelse af *oplysninger af tjenstlig karakter*, ligeledes er forbudt.

Udtalelser til *pressen* om tjenstlige forhold må ikke finde sted uden godkendelse af de respektive chefer eller Kommandoen.

Åbnings- og udleveringstider på Grønnedal:

Ansøgning om lån af fartøjer: På stationskontoret lørdag inden kl. 1000. Til kortere tur ved henvendelse til vagtchefen.

Barberstuen: Tirsdag og fredag kl. 18,30-20,30.

Beklædningsudsalget: Onsdag kl. 15,30-16,30.

Bibliotek: Mandag og torsdag kl. 19,00-20,00.

Jagtvåben, ammunition: På arsenalet lørdag kl. 12,30-12,45. Søndag kl. 09,00-9,15. Våbnene afleveres igen henholdsvis lørdag og søndag aften et kvarter efter flagtid. *Ammunition* købes på stationskontoret hver torsdag.

Kantinen: Hverdage undtagen lørdage fra kl. 12,30-13,00.

Klubben: Onsdag, fredag, lørdag og søndag kl. 19,30-22,45. Søndag eftermiddag kl. 15,00 – 17,00.

Postkontor: Hverdage undtagen lørdag kl. 12,30-13,00. Dagen før postafgang med skib kl. 18,00-19,00.

Telte, soveposer m. v.: I orlogshjemmet lørdag kl. 10,00. De lånte ting afleveres samme sted mandag kl. 10,00.

Tøjbytning: Onsdag kl. 15,30-16,30. Tøjet skal inden bytningen forrevises på stationskontoret i tiden kl. 11,15-11,45.

Bestemmelser for posttjenesten:

Indgående post: Der søges etableret postforbindelse så hyppigt det er muligt.

Adresse under tjeneste i Grønnedal:

Værnepligtig hv. nr. ....., St. nr. ....
 navn (eller militær grad og navn),
 Marinestationen „Grønnedal“, Grønland.

Til patruljekuttere og andre tjenestesteder anføres de respektive skibsnavne og tjenestestedets navn.

Til ovenstående adresse frankeres post efter gældende dansk inden rigs takst, og brevene kan afsendes fra ethvert postkontor eller postkasse som almindelig post.

Brevene kan desuden sendes via New York, USA, *men luftpostporto* er da nødvendig, og adressen er:

Værnepligtig hv. nr. ....., St. nr. ....
 Navn (eller militær grad og navn),
 Danish Naval Station „Groennedal“,
 A. P. O. 858,
 New York, N. Y.,
 U. S. A.

Ved alle postforsendelser via USA skal *afsenderens* navn og adresse altid tydelig anføres.

Udgående post: Ved enhver lejlighed, der vil blive bekendtgjort i så god tid i forvejen, som det er muligt.

Porto (pr. 1. november 1954) for breve m. m. sendt fra Grønnedal til Danmark som skibspost:

Brevkort: 20 øre.

Alm. breve:

indtil 50 g	30 øre
50-250 g	40 —
250-500 g	70 —
500-750 g	120 —
750-1 kg	150 —

Tryksager:

indtil 50 g	8 øre
50-250 g	12 —
250-1 kg	50 —

Pakker:

indtil 1 kg	150 —
1 kg— 3 -	225 —
3 - — 5 -	260 —
5 - —10 -	500 —

Anbefalingsgebyr: 40 øre ekstra.

Når lejlighed gives afsendes endvidere luftpost i postsæk via USA og breve frankeres da:

Alm. porto med tillæg på 40 øre pr. 5 g.

Ved indsendelse af 4 kr. til Grønlandsdepartementet, Slotholmsgade 10, København K., kan familie i Danmark tegne abonnement for 1 år og vil få meddelelse, når der er forbindelse til Grønland.

UDDRAG AF BEKENDTGØRELSER UDSTEDT AF STATS- MINISTERIET GÆLDENDE FOR GRØNLAND

Køb og udførsel af grønlandske varer.

Om monopoliserede produkter i almindelighed.

Følgende grønlandske produkter er indtil videre at betragte som handelsvarer eller genstande for ene-handelen, hvilket det alene tilkommer Den kgl. grønlandske Handel at udføre fra Grønland.

Alle sorter spæk, lever, tran og flydefedt af hvad navn nævnes kan.

Alle sorter bjørneskind, ræveskind, rensdyrskind, sælskind, hvalroshuder, hvalrostand, hvidfiskehuder, hajskind, havkatteskind, edderdun, fuglefjer, narhvaltand, hvalbarder, kabliau, laks, hellefisl, helleflynder, rejer, krabber, fåreavlsprodukter, ligeledes af hvad navn nævnes kan.

Blandt de foranstående produkter undtages alene skindene af ufødte sælhunde samt fugleskind med påsiddende dun eller fjer, hvilke produkter indtil videre er at betragte som handelsvarer.

Monopoliserede produkter, hjemsendt af private.

Det er *ikke tilladt* andre end Den kgl. grønlandske Handel eller de af regeringen dertil bemyndigede at *udføre* de i afsnit 1 som han-

delsvarer anførte produkter eller deraf forarbejdede genstande. End ikke om de ved egen fangst har erhvervet dem. Kun med mindre genstande forarbejdet af sælskind eller renskind, gøres der en undtagelse på den betingelse, at vedkommende betaler forskellen mellem beløbene af de dertil anvendte produkters værdi efter taksten i Grønland og efter den pris, hvortil de senest er udbragt ved handelens auktioner i København. Derfor skal de, som hjemsender sådanne genstande, til den liste over sendingsgods, som følger med konnossementet, opgive navn og tal på råprodukter, hvoraf de består, eller som til deres forarbejdelse er medgået, og den forannævnte forskel vil da blive udregnet og afkrævet vedkommende.

Monopoliserede produkter blondt rejsegods.

De samme indskrænkninger, som gælder for udførsel af de i afsnit 1 nævnte produkter i form af sendingsgods, gælder også, forsåvidt de agtes udført af landet i form af rejsegods, som vedkommende ved sin afrejse herfra fører med sig.

Forsåvidt nogen ønsker at benytte den i afsnit 2 givne tilladelse til hjemsendelse af mindre genstande på den måde, at han selv medtager dem som rejsegods, sker berigtigelsen heraf på ganske samme måde.

Bestemmelse af ekstraordinært opkøb af varer fra Handelens butikker i Grønland, samt hjemsendelse eller hjemtagelse af samme til Danmark.

Ethvert opkøb af varer i Handelens butikker i større kvanta end til normal forsyning er forbudt.

Hjemsendelse eller hjemtagelse af varer opkøbt i Handelens butikker er forbudt. Dog tillades det personer, der i mindst to år har haft fast bopæl i Grønland, at hjemsende beklædningsgenstande, indkøbt i Handelens butikker, til børn og ægtefælle i Danmark for et beløb af 150 kr. årligt pr. modtager. Samtidig med den pågældende forsendelse må der i hvert tilfælde fremsendes anmeldelse til Grønlands styrelse, indeholdende oplysninger om forsendelsens afsender, modtager, indhold og værdi. Varer, der ønskes hjemsendt til Danmark til forarbejdning, hjemsendes efter de for reparationsgods gældende regler, dog således, at den pågældende selv kan bestemme, hos hvem han ønsker varerne forarbejdet.

Overtrædelse af denne bekendtgørelse straffes, forsåvidt det drejer sig om en under dansk lov stående person, med bøde på mindst 50 kr.

efter forsendelsens beskaffenhed. Endvidere vil de omhandlede varer kunne inddrages.

Jagt- og fredningsbestemmelser.

Jagten og jagtområder på Grønland er fælles for alle danske, men foruden almindelige fredningsbestemmelser, der er fælles for hele kysten, findes der lokale bestemmelser, som enhver er pligtig at kende, og som kan findes i Styrelsens kundgørelser og meddelelser.

Nedenstående er et uddrag heraf:

Al jagt er forbudt fra solens nedgang til dens opgang.

Ryper er fredet fra 1. maj til 31. juli.

Rensdyr må kun skydes (eller fanges) i tiden fra 1. august til 30. september og da kun i den udstrækning, at alt kød forbruges på stedet eller hjemtages straks.

Ræve må kun skydes i tiden fra 1. nov. til 15. april.

Harer er fredet i tiden 1. maj til 31. juli.

Edderfugle må skydes hele året. I tiden fra 1. maj til 31. juli (yngletiden) må de dog kun skydes i flok på over 7 og ikke i nærheden af ynglepladserne.

Dun og æg må *ikke* tages fra rederne.

Søfugle — Alke, måger m. fl. må skydes hele året, dog ikke på ynglepladser (fuglefjelde) i yngletiden.

Ørne er det tilladt at skyde, men det er ikke tilladt fra Grønland at udføre havørne eller skind heraf.

Landsfogeden kan give dispensation i særlige tilfælde med videnskabeligt formål for øje.

Laks. Det er forbudt ved laksefangst at anvende ruser eller garn med maskevidde under 5 cm (Maskeområde 20 cm).

Hvor stendæmning eller lign. har været anvendt til spærrefangst en lakseelv, skal der i denne dæmning brydes et hul, forinden fangststedet forlades.

Mellem kryolitbruddet Ivigtut og marinestationen Grønnedal er der desuden truffet aftale om lokale jagt- og fiskeribestemmelser for at undgå jagt og fiskeri på hinandens beboelsesområder samt til fremme af fiskeriet. Det følgende er et kort resume heraf:

Forsøgsvis er alt *fiskeri med net og garn i Laksebunden* og Lakseelven indtil videre *forbudt* for alle. Sportsfiskeri med stang og spinner, flue eller lign. er dog tilladt her.

Al jagt i Ivigtutdalen og på fjeldskråningerne førende til Ivigtutdalen, samt på vejen mellem Ivigtut og Grønnedal, er forbudt.

Al jagt, opsætning af fælder og lign. samt fiskeri udøvet af personer og fartøjer, som ikke er underlagt Grønlands Kommando, er forbudt indenfor et område begrænset af en cirkelperiferi med centrum i flagmasten på marinestationen Grønnedal og en radius på ca. 1 km. eller indenfor områder, der på behørig vis er kundgjort som militært område.

Endvidere gælder følgende stationsordre:

Som forsøg på at få genoprettet en fiskebestand i Bryggerens elv og derved forøge fiskebestanden ved marinestationens kystlinie er al form for fiskeri i Bryggerens elv forbudt. (Bryggerens elv er elven, der kommer fra hytten ved Jernhatten, løber gennem MAS og udmunder ved flyverrampen).

Overtrædelser af alle ovenstående forbud medfører straf i. h. t. gældende bestemmelser, d. v. s. bødestraf eller anden straf eller begge dele.
